

תמרורים

התובע האיסלאמי

נתמנה ♦ בטוראן, לתובע הכי ללי של איראן, מוזכר **חוגיתו אל-איסלאם מוסאוי הדייניחה**, עד כה הממונה על עוליהרגל האיראניים למכה, ומי שהיה מנהיג הסטודנטים האיראניים אשר כבשו בקיץ 1979 את שגרירות ארצות-הברית בטוראן, ואי-חריך החזיקו ב-52 האמריקאים שמצו או בשגרירות כנני-ערובה, כמשך 444 הימים הבאים.

היהלומים הבוערים

הועלו באש ♦ בפאריס, לפי צו בית-הדין, 8000 עותקי האמת שלי ספרו האוטוביוגרפי של ז'אן-דל בוקאסה, 64, מי ששלט משך 13 שנים ברפובליקה המרכז-אפריקאית (תשע שנים כנשיא וארבע שנים כקיסר), עד שהודח מכסאו עת הואשם, בין השאר, ברצח חפים מפשע (כולל טבח של 100 תלמידי בית-ספר שהי-לונגו על טיב מדי בית-הספר שלהם). בית-הדין הפטט הורה להעלות באש את עותקי הספר של בוקאסה, החי כיום, עם 15 ילדיו, בגלות בצרפת, בארמון בקירבת פאריס, בגין קיטעי הספר המשיצים את נשיא צרפת לשעבר, ואלרי ז'סקאר ד'אסטאן, כאילו קיבל לשימוש הפרטי החילת יהלומים יקר-ערך מבוקאסה.

הסוכנות הטלגרפית

נחוג ♦ במוסקווה, יום-הולדתה ה-60 של **טאם** (סוכנות טלגרפית סובייטית), סוכנות הידיעות הרישמית של ברית-המועצות, המספקת מדי יום, כשבע לשונות, ידיעות ל-4000 ערי תונים ו-1000 סוכנויות-ידיעות ב-115 ארצות.

הקרת הבוקה

נחוג ♦ יום-הולדתה ה-68 של **יול ברינר**, שחקן הקולנוע והתיאטרון, שקרחתו הבוקה היתה לסמל המיסחרי שלו, בהצגת-פרידה על קרשי ברודוויי, ה-4600 במניין, של שוכרי-הקופות שלו המלך ואני ברינר, שהחל את מחזור הופעות האחרון של המחזמר (שבשעתו היה גם הצלחה קולנועית גדולה) לפני ארבע שנים, כשהוא סובל מסרטן-הריאות, הודיע כי עתה החליט לפרוש סופית, לארמונו שבצרפת.

השגריר המדלג

נפטר ♦ מהתקף-לב, בגיל 46, **ד"ר הרברט אמרי**, שגריר אוסטרליה באתונה, שהביא לפני חודשיים, אחרי עשרות מסעות-דילוגים, לשיח רוד שלוש שבועי אחמד ג'בריל. אמרי היה לפני מינויו לאתונה, עד ערב הפלישה הישראלית ללבנון, שגריר ארצו בכירות, ולאחר-מכן ראש-הלישה של או קאנצלר אוסטריה, ברנו קרייסקי. הצבתו באתונה באה לסייע לו במשאומתן על חילופי השבויים, כדי שיוכל לנהל את המגעים עם מאתר הקרוב למרחב.

העסקו הוותיק

נפטר ♦ ברמת-גן, בגיל 81, **משה רון**, עסקן עיתונאים ותיק, שאחרי עלותו ארצה מורשה עיר-הולדתו, היה במשך תקופה קצרה מפיץ עיתוני יידיש וכתב ידיעות אחרונות של אותם ימים (שהכיל או ארבעה עמודים בלבד), עד שהיה למוכיר אגודת העיתונאים בתל-אביב, ממנה נסק לתפקיד המוכיר הכללי של האי-גור העולמי של העיתונאים היהודיים שנים מפועליו היותר ידועים של רון: עיתון העיתונאים (עיתון בעליפה) של עירי-שבת, שהיה במשך שנים מוסד בתל-אביב, והקמת בית-ספר קולוב, בית העיתונאים התל-אביביים.

מאמצות אותם לעצמן, וכל אחת מאמצת סיפורים ששמעה מחברותיה ומייחסת אותם לבעלה. וגם תכתבי שמסיתים אותן שם, שלא תחזירנה לבעלים, ושמותן להן לבגוד, הרגיש נויפלד. חנו הרגיש בעיקר את מה שכינה — שטיפת-המוח שעוברים הילדים במעון נגד האבות.

פניתי לרות רוניק כדי לברר חלק מטענות הגברים, שנשמעו הגיוניות. שאלתי אותה אם סירייה-השמירה במקום מספיקים. האם נלמד הלכה כמאמר נרצחה כרמלה אשכנזי בשנת 1979. כרמלה נרצחה מפני שבעלה החליט לרצוח אותה, וזה לא היה משנה היכן היא היתה, אמרה רוניק. אבל איך יש לנויפלד ולחברו חופפה להת-לונגו על חוסר-שמירה במעון, כאשר הם עצמם התוקפים? מלבר זה, אין החברה מקדישה לנו משאבים מספיקים ל-שמירה כפי שהיינו רוצים.

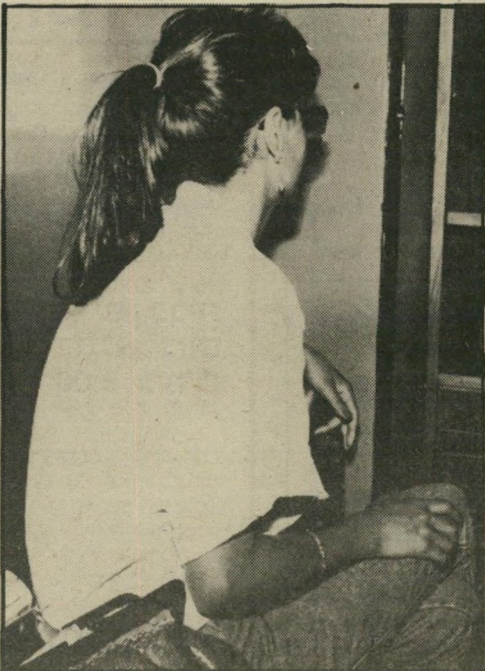
שאלתי אם יתכן שהמטפלות מטייפות לגישות, הנשמעות באוזני נשים מרקע שמרני כחילול-השם. רוב הנשים שלנו קוראות עיתוני-נשים ואת הייעוץ הפסיכולוגי שניתן בהם. המטפלות שלנו אינן מרחיקות-לכת יותר ממה שנכתב שם. כמוכן שלגשים מסורתיות לא אומרים שמתר שיהיה לאשה מאהב. בכלל, לא נותנים ייעוץ כזה. יתכן שאחת המטפלות אמרה דברים מהרהורי הפרטיים.

שאלתי אם אומנם נפגשות הנשים עם מאהבים בערב ויוצאות איתם לבלות. המעון איננו כתיסהרה והנשים אינן בעונש כאן. אם הן רוצות לצאת, הן יוצאות. אם הן בוגדות בבעליהן, או לבעלים יש בעיה. שיתנו לאשה גט.

מנהלת-המעון סירבה בתוקף להת-ייחס למיקרה שעליו סיפרה מרים, בעניין בחורה שנכנסה להריון במעון ועזרו לה לבצע הפלה. אני לא יכולה לשים חגורת-צניעות על שום אשה, אמרה המנהלת.

היא אישרה כי מרים לא תוכל לחזור למעון, אם בעלה יכה אותה. אבל זה לא מפני שהיא ויתרה לו מהר מדי. היו לנו סיבות שלנו. היא עברה על כללי-המעון, לא נפרדה כראוי מאנשי-הצוות והסתלקה בלי להודיע דבר. שמעתי מפיה על הקפיצות שהכריחה את בעלה לקפוץ ואני רק כזה, יש לה בעיות קשות, שלא אנחנו יכולים לפתור אותן. לא שמעתי על דבר כזה מאף בחורה אחרת.

מנהלת-המעון סיפרה כי גם המיטרה וגם המישר האורחי עושים פטרולים ליד המעון בלילות, ו מבקשים מאורחים הנמצאים ליד הגדר להסתלק משם. גם אני עוברת שם לעיתים כלילה, כי אני רואגת לבנות, אבל אין לנו אפשרות לתת תנאים יותר טובים.

"מסיתים אותן!" טוענת מרים. שהי-תה פעמיים במעון. היא חושבת כי הצוות והאווירה מסיתים את הנשים.

לתוך המעון. הפגישות הן ליד הגדר. כאשר מציבים כסאות לידה, או בבתי-קפה סמוכים. אף אחת מהנשים המצולמות בתמונה איננה נזכרת בכנתה.

אותי בפני העובדה שאם אעזוב ואקבל עוד פעם מכות, לא אוכל לחזור למעון בהרצליה.

אני מספרת את הסיפור שלי בעיקר בגלל הילדים. הם נמצאים בין הרבה נשים ממורמות ועצבניות, שהן במתח רב כל הזמן. חלק מהנשים מסית את הילדים נגד האבות שלהם. וזה כואב לי. כאשר החלטתי לחזור לבעלי, אז הילד שלי, בן החמש, אמר לי: "אולי את חוזרת, אבל אני לא סולח לאבא" כמעט נתי לו מכה בסכין.

ההתקבצות הזו של נשים גורמת גם לכך שכאשר בא אחד הבעלים, אשתו מנסה לטרטר אותו כמה שאפשר, כדי להשווץ לפני האחרות. כאשר בעלי בא, לא הסכמתי לדבר איתו בכלל עד שיקפץ מאה פעמים. הוא קפץ, וקראתי לחברה שלי שתראה. ואני לא אחת שעושה דברים כאלה לבעלה. אם בעלי שוב יכה אותי, אני יודעת שאין לי לאן ללכת, כי אמי חושבת שבעלי הוא אלוהים והיא מצדיקה אותו. ולמעון לא ירשו לי לחזור, מפני שוויתרתי לבעלי יותר מדי מהר. אני לא יודעת מה אעשה.

עד כאן סיפוריה של מרים.

הירהורים פרטיים

חן נויפלד טוענים כי הנשים אינן בורחות מהבית מפני שהן נשים מוכות, אלא משום שהן יודעות כי במעון תוכלנה להיפגש באופן חופשי עם המאהבים שלהן ולצאת איתם לבלות. הגברים גם טוענים כי בשיחות שמנהלות הנשים הן שומעות כל אחת על סיבלות חברתה והן

ליד הגדר

ברוך-כלל אין הנשים יוצאות החוצה אלא לקניות או לפגישה עם קרובים. איסור חמור קיים על הכנסת-אורחים

נרצחה כרמלה אשכנזי נרצחה על-ידי בעלה. ליד שער-המעון בשנת 1979. מאז מקפידים יותר על השמירה, אולם מחוסר משאבים אין גם כיום שמירה אידיאלית על מעון הנשים.

הבטחת-הכנסה, היא משלמת 70 אחוז למעון. האוכל במעון הוא די עלוב. אין אף פעם בשר וגם אסור להכניס בשר באופן פרטי. יום אחד יש דגים ויום אחד רק צמחוני. את המיצרכים קונות התורניות בבוקר כסופמרקט, וכל מיצרך של מותרות צריך לקנות בכסף פרטי שלנו, שוקולד, קפה ודברים כאלה.

כפעם הראשונה שהייתי במעון, בעלי בא לשם בערב, במפתיע, ואחרי שדיברנו הרבה שעות החלטתי לחזור אליו. אמרתי לבנות שאני הולכת, ושיוודעו בבוקר לצוות. לקחתי את הדברים שלי והלכתי.

כפעם השנייה זה כבר היה תהליך יותר מסובך. בעלי ביקש שאחזור אליו, ואני חשבתי שאולי אלך איתו לעורך-דין והוא יתחום לי שאם הוא יפריע לי או יכה אותי, אז הוא עוזב מייד את הבית. אבל העוברת הסוציאלית אמרה לי שאין לזה תוקף, והציעה לי לא לעזוב. הצוות בכלל היה מורכב מ-מיניסטיות כאלה. אמרו לנו שאחרי סטירה ראשונה צריך להתגרש, שמתר לאשה לבגוד בעלה, ועוד דברים כאלה.

העוברת הסוציאלית ידעה שאני חייתי מצויין בבית ושהמיקרה שלי הוא קל, אבל היא הציעה לי לא לעזוב והיפ-נתה אותי לרות רוניק. היא העמידה

"לא חגורת-צניעות!" רות רוניק. המי-נהלת: אין זה מתפקידי לדאוג לצניעות הנשים!